

Refiloe na kuku waliooshwa

Marion Drew
Kiswahili

Ilikuwa harusi ya kwanza katika familia ya Tenane, na Refiloe hakuwahi kuchangamka maishani mwake jinsi hiyo.

“Nitakuwa msichana msaidizi wake Palesa nikiwa na nguo na viatu vipya! Aliwaelezea kuku wake.

Refiloe aliwaelezea kuku wake kila kitu.

Babake alimpa kuku kama zawadi ya kuadimisha siku ya kuzaliwa kwake na aliwapenda sana.

“Waondoshe hapo hao kuku
wachafu Refiloe!” mamake alipiga
kelele, “Siwataki popote karibu na
hema la harusi.”

Refiloe aliwafukuza kuku kutoka kwenye hema. “Torokeni enyi viumbe washienzi,” alisema. “Sitaki mliwe kwenye harusi ya Palesa.”

“Mama asema kwamba hii itakuwa harusi ya kufana zaidi katika Malealea,” Refiloe aliwaambia kuku wake. “Na anasema kwamba ninaweza kuwasaidia wasichana wale wakubwa na upishi.” Kuku hawakumsikiliza hata kidogo. “Refiloe!” mamake alimwita kutoka ndani, “acha hao kuku wako na uje kunisaidia na hivi vyungu tafadhali!”

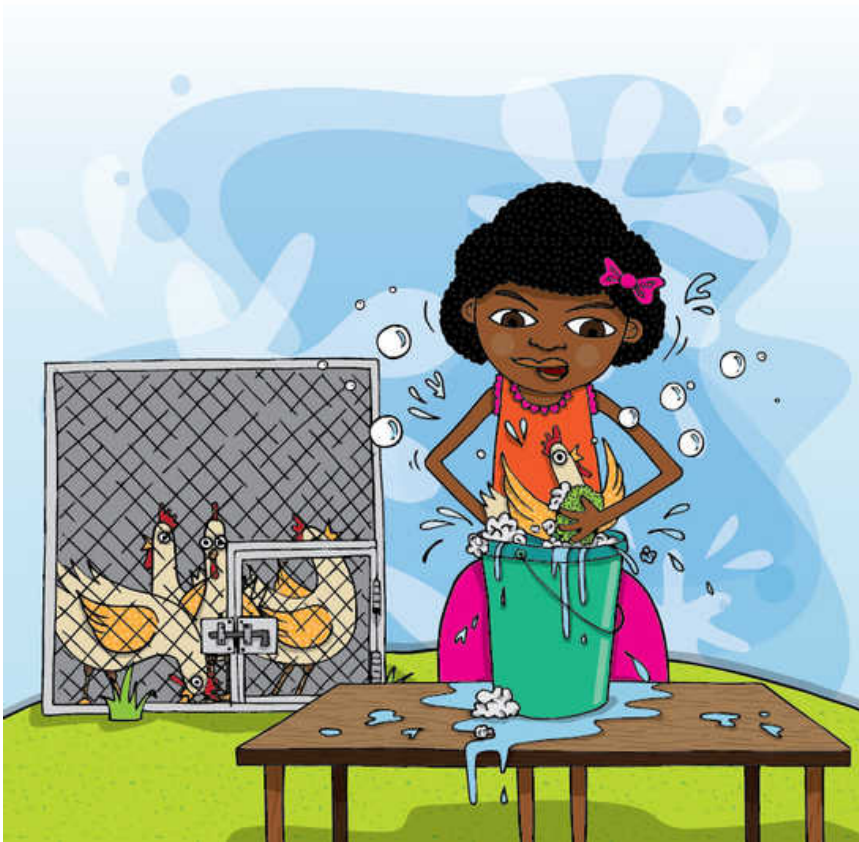

Mamake Refiloe alijivunia nyumba yake na alitaka iwe kamili siku ya harusi. Alisafisha, akaosha na kusugua kila kilochokuwamo. Alipomaliza, hapakuwa na chembe cha vumbi popote. Kuku walichokoa vichwa vyao ndani ya mlango. "Tokeni nje!" Mamake Refiloe alipiga mayowe. "Tokeni nje ninyi viumbe vya miguu na midomo michafu!"

Refiloe aliwafuata kuku wake hadi nje juani. “Mama anasema ukweli, mnaaibisha,” aliwakemea. Refiloe alitabasamu ghafula na kujiambia, “nina wazao zuri mno.” Alienda na kujaza ndoo maji kutoka kwenye mfereji. Refiloe alikuwa na wakati mgumu kuwashika kuku wake. Hawakufikiria kwamba kuoga ilikuwa jambo zuri kwao.

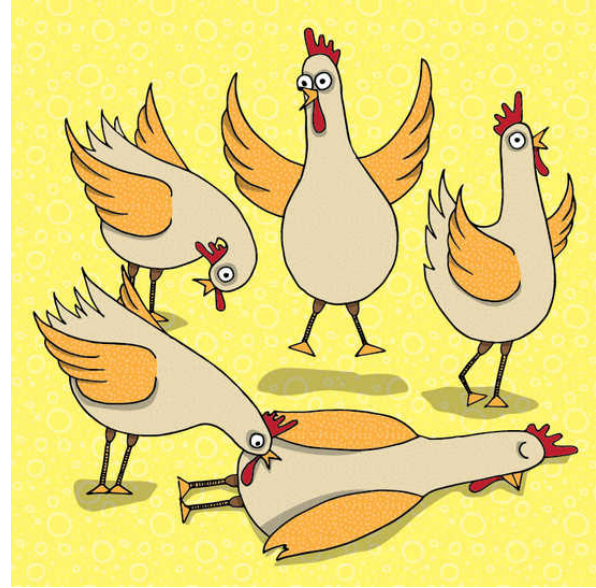

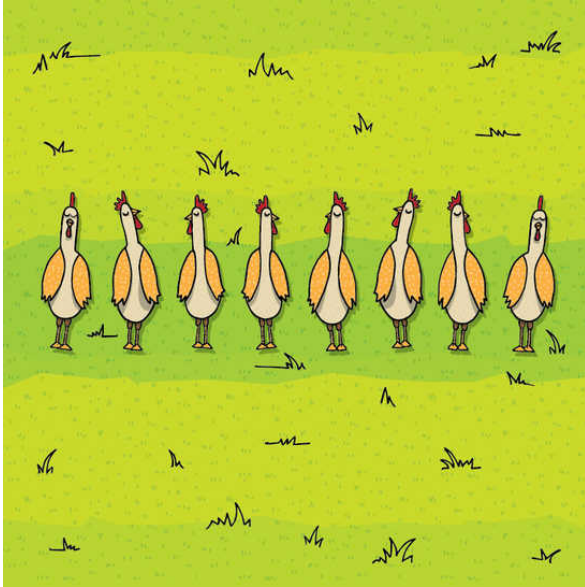
Refiloe alimweka kuku wa kwanza ndani ya ndoo ya maji.

“Kaa wima, ewe kiumbe shenzi,”
Refiloe alipiga kelele.

“Haitachukuwa muda mrefu!”

Refiloe alipolipangusa pua na macho ya kuku, ghafula kuku alikuwa dhaifu na kuangukia upande wa ndoo. “Huu sio wakati wa kulala,” Refiloe alisema. Alimtingiza kuku kwa nguvu ili maji yote yadondoke. Kisha alimlaza juu ya nyasi ili akauke. Kuku alitulia pale akiwa amelala.

Aliwaosha kuku wote wanane na kuwaweka kwenye mstari juu ya nyasi ili wakauke. Hakuna yeyote aliyesongesha hata unyoya mmoja. “Nitawaacha kulala kwa muda mfupi,” Refiloe aliwaza, kisha akaenda kukiangalia chungu mekoni.

Shangazi zake Refiloe, yaani Mama Ngwe na Mama Pedi, walikuwa wakitayarisha harusi ya Palesa kwa muda mrefu.

Walitakiwa wafanye matayarisho hayo kwa pamoja lakini hawakupendana hata kidogo.

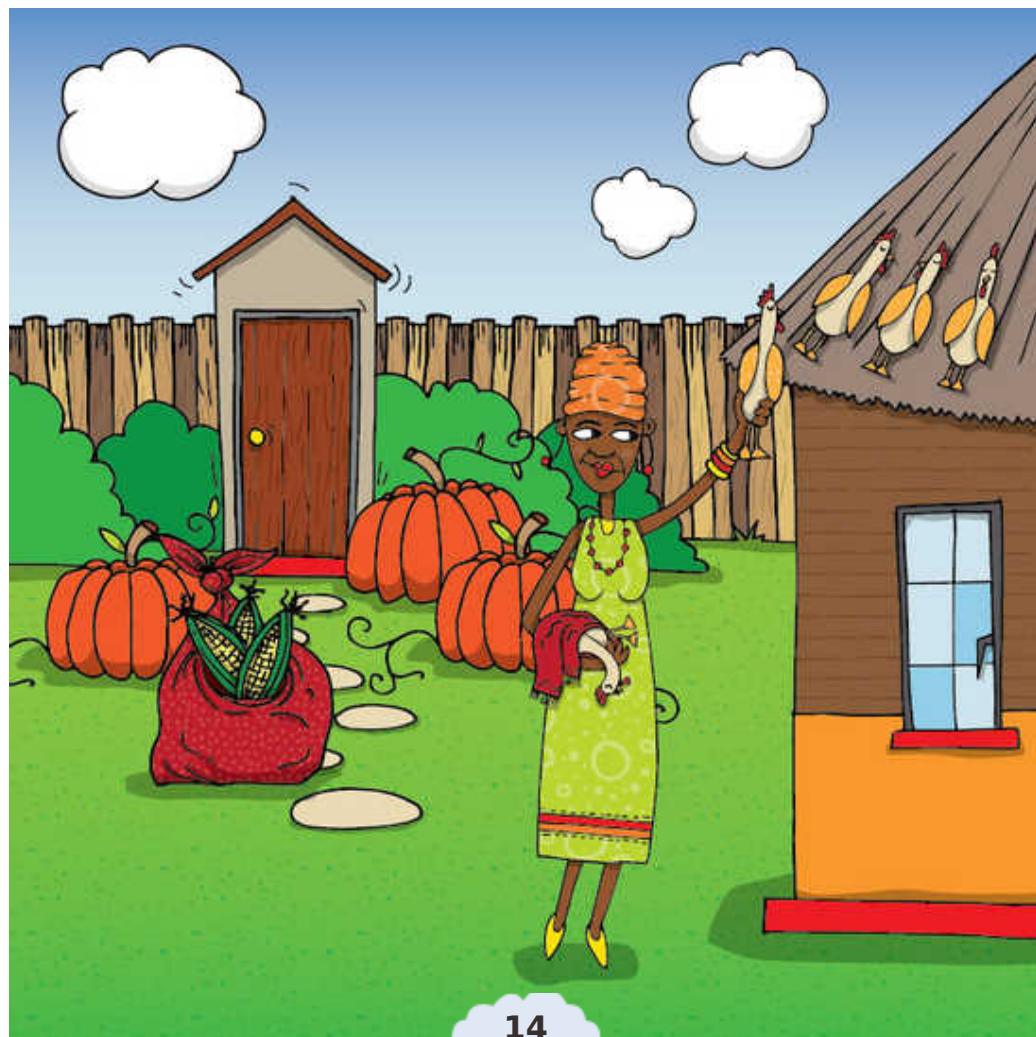

Mama Ngwe aliwaona kuku wa Refiloe wakiwa wamelazwa kukauka. “Hiki ni chakula kizuri kwangu kupeleka nyumbani!” alijiambia. Alilichukuwa kanga lake na kuwafungia kuku wote mle ndani.

Hakuna kuku hata mmoja aliyesonga. “Kamili kabisa!” Alitabasamu. Sasa nitawaweka mahali ambapo Mamake Pedi hatawahi kuwapata.” Kisha akaweka kifurushi hicho pembeni kati ya malenge.

Mama Pedi aliamua kutayarisha kitoweo chake alichopenda cha malenge. Aliichukuwa bakuli kubwa na kwenda katika bustani ya mboga. Ndani ya bustani aliona kifurushi cha Mama Ngwe chini ya mmbonga. Alikifungua kile kifurushi. Walianguka nje kuku wote wanane. “Esh!” alipiga kelele huku akiruka nyuma kwa mshangao.

“Ah, ninyi ndio kuku wasafi kuliko wote! Mko tu tayari kwa chungu changu,” aliwabembeleza. “Sasa ni wapi nitawaficha wapenzi wangu?” Mama Pedi alichekelea, “Lazima nipate mahali pazuri kabisa,” alisema huku akitembeatembea nyumbani. “Ninajua,” alisema mwishoni, “nitawaweka paani!” Mama Pedi alipanda juu ya ukuta wa bustani na kuwaweka kuku katika mstari katika paa la nyumba ya nyasi.

Siku ya kufuata jua lilichomoza kwa wakati mzuri kwa harusi. Refiloe alikuwa wa kwanza kuamka na kwenda kuwaangalia kuku wake. Aliona kwamba hawakuwa wamelala juu ya nyasi tena. “Lazima wawe wamekauka vizuri kwa sasa. Nina hakika wameenda kutafuta kifungua kinywa chao,” alisema.

Harusi ya Palesa ilikuwa ya kufana. Wale kuku hawakuamka kutoka paani kujiunga na wasichana wasaidizi wa bi-arusi walipoingia kwa kucheza. Hakuna kuku yeyote aliyetingizika wakati kwaya ya kanisa iliimba kwa sauti ya juu nyimbo nzuri za kuvutia. Walikuwa bado wanalala juu ya paa wakati Padre alihubiri. Hawakutigiza hata unyoya wakati nguruwe na babu yake Refiloe walipokoroma katikati ya mahubiri.

Kuku wa kwanza alieneza mbawa zake na kuruka kwenye kifua cha Mamake Ngwe. Mama Pedi aliyekuwa amekaa karibu yake alianza kucheka. Kuku mwingine aliruka juu ya kitambaa cha Mama Ngwe kipyua.

Watu waliokuwa kwenye meza nyingine walizuia kicheko. Mwanamke aliyekaa karibu na Mama Ngwe aliweka kichwa chake chini ya meza, “Ai, aai, aaaaii, he, he, heeeeeeeee!” alichekelea. Wale kuku wote waliamua kujiunga na wale wawili wa kwanza. Hungemwona Mama Ngwe kwa ajili ya kuku hao wote!

Wageni walicheka kwa mayowe. Wanaume walilazimika kuzishika tumbo zao. Wanawake waliviringika katika viti vyao. Vijana walijishikilia kwa wenzao. Akina nyanya hawangeweza kupumua kwa ajili ya kucheka. Akina babu walitingiza fimbo zao.

Kisha shangazi hao wawili waliangaliana na kuanza kucheka. Mama Pedi aliufungua mdomo wake wazi kwa kicheko. Mama Ngwe alikirusha kichwa chake nyuma na kucheka hadi mashavu yakatingizika. Refiloe hakuamini!

Wageni wote walikubaliana kwamba ilikuwa harusi nzuri zaidi ambayo iliwahi kufanyika katika Malealea. “Ah, mna bahati sana! Refiloe aliwaambia kuku wake alipokuwa anawaweka kwenye chumba chao usiku ule, “Mama anasema kuwa hatawahi kuwaweka kwenye chungu chake. “Lakini ona jinsi mlivyo wachafu tena,” aliwaambia, “Nadhani nitalazimika kuwaosha tena kesho!”

Refiloe na kuku waliooshwa

Writer: Marion Drew

Illustration: Wiehan de Jager

Translated By: Brigid Simiyu

Language: Kiswahili

© African Storybook Initiative, 2014

This work is licensed under a Creative Commons Attribution
(CC-BY) Version 3.0 Unported Licence

Disclaimer: You are free to download, copy, translate or adapt this
story and use the illustrations as long as you attribute or credit the
original author/s and illustrator/s.

Saide
South African Institute
for Distance Education

www.africanstorybook.org
A Saide Initiative